LEADER DRENTHE

Lokale ontwikkelingsstrategie LEADER Drenthe | 2023 - 2027

Publiekshandleiding

Lokale ontwikkelingsstrategie LEADER Drenthe 2023 - 2027

INHOUD

1	**INTRO: WAT IS LEADER**	6
1.1	Handleiding	6
1.2	Wat is Leader	6
1.3	De LAG	7
1.4	LEADER-gebieden: Oost-Drenthe en West-Drenthe	8
2	**DOELEN**	10
2.1	Dit is het hoofddoel voor LEADER in Drenthe	10
	A. Toekomstgerichte economie	10
	B. Samen leven en wonen	11
	C. Versterken biodiversiteit en landschapskwaliteit	12
	D. Klimaatadaptatie & duurzaamheid	12
3	**SUBSIDIE AANVRAGEN**	14
3.1	Grote & kleine projecten	14
3.2	Innovatie en experimenteerruimte	14
3.3	Subsidiepercentages	15
3.4	Wanneer kun je een aanvraag doen?	15
3.5	Stappenplan	15
3.6	Selectiecriteria	18
3.7	Subsidiabele kosten	20
4	**MEER INFORMATIE & CONTACT**	21

1. INTRO: WAT IS LEADER?

Heb jij een goed idee om je leefomgeving te verbeteren? Het liefst samen met anderen? Waar ook de mensen in de gemeenschap van kunnen profiteren? Dan kun je misschien LEADER-subsidie krijgen om je idee uit te voeren!

1.1 Handleiding

Dit is de handleiding voor LEADER in de provincie Drenthe. Er zijn twee LEADER-gebieden in Drenthe; Oost- en West-Drenthe (zie blz. 5). Als LEADER-gebieden werken we samen om het de inwoners van Drenthe zo makkelijk mogelijk te maken.

In deze handleiding staat alles wat je nodig hebt als je een subsidie van LEADER wilt gebruiken voor je idee of project. We leggen uit wat LEADER is en welke doelen we hebben. En het belangrijkste: welke stappen je moet zetten om subsidie te krijgen.

De handleiding is een korte versie van de Lokale Ontwikkelingsstrategie (de 'LOS'). De LOS is het officiële programmaplan voor LEADER voor 2023-2027. Oost-Drenthe en West-Drenthe hebben allebei een LOS. Je kunt het gebruiken als naslagwerk met veel achtergrondinformatie. De LOS-sen staan op onze website: www.leaderdrenthe.nl
Op de website staan ook formulieren die je nodig hebt voor een aanvraag, en nog meer handige en actuele informatie zoals data van bijeenkomsten, voorbeeldprojecten etc.

1.2 Wat is LEADER?

LEADER is een Europese subsidieregeling voor plattelandsontwikkeling van onderop. Met LEADER willen we bijdragen aan een leefbaar en toekomstbestendig platteland. Kenmerk van LEADER is dat de ideeën en projecten uit het gebied komen. Bottom-up noemen we dat: bedacht door inwoners, en niet door de overheid. Verenigingen, groepen inwoners, ondernemers, en samenwerkingsverbanden kunnen subsidie krijgen om goede ideeën uit te voeren. Je idee moet dan wel aan bepaalde voorwaarden voldoen. Zo moet het idee passen bij de doelen van LEADER, bij voorkeur vernieuwend zijn en moet het helder zijn dat het project minimaal 5 jaar in stand te houden is.

1.3 De LAG

De Lokale Actiegroep (de 'LAG') is verantwoordelijk voor de uitvoering van LEADER. Beide LEADER-gebieden Oost- en West-Drenthe hebben een eigen LAG. Deze commissie helpt initiatiefnemers die een ideeën of projecten hebben. Ook beslist ze welke projecten subsidie krijgen. De LAG bestaat uit 9 mensen; Zes specialisten die kennis hebben van de verschillende doelen van LEADER en die wonen in hun LEADER-gebied, twee medewerkers van gemeenten uit het LEADER-gebied en een voorzitter. De LAG kan met je meedenken en je verder helpen.

In de LOS kun je meer lezen over de taken van de LAG. Contact met de LAG verloopt via het LEADER-secretariaat van de provincie www.leaderdrenthe.nl/contact/

LAG Oost-Drenthe

LAG West-Drenthe

Secretariaat Provincie Drenthe

Ook het secretariaat van de provincie kan je helpen. Zij zijn het eerste aanspreekpunt als je een idee hebt.

Van rechts naar links:

- Marion Wimmers - LEADER Coördinator Oost-Drenthe & projectadviseur
- Henk van der Horst - LEADER Coördinator West-Drenthe & projectadviseur
- Linda Hoeksema - Projectadviseur

Tot slot heeft elke gemeente een aanspreekpunt voor LEADER.
Neem hiervoor contact op met het LEADER-secretariaat

1.4 LEADER-gebieden: Oost-Drenthe en West-Drenthe

Op het kaartje zie je de twee LEADER-gebieden in Drenthe.

Oost-Drenthe bestaat uit de gemeenten Assen (alleen het plattelandsgebied), Tynaarlo, Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen (alleen het plattelandsgebied).

West-Drenthe bestaat uit de gemeenten Noordenveld, Midden-Drenthe, Westerveld, de Wolden, Hoogeveen (alleen het plattelandsgebied) en Meppel (alleen het plattelandsgebied).

Op de website staat een kaart waarop je kunt inzoomen.

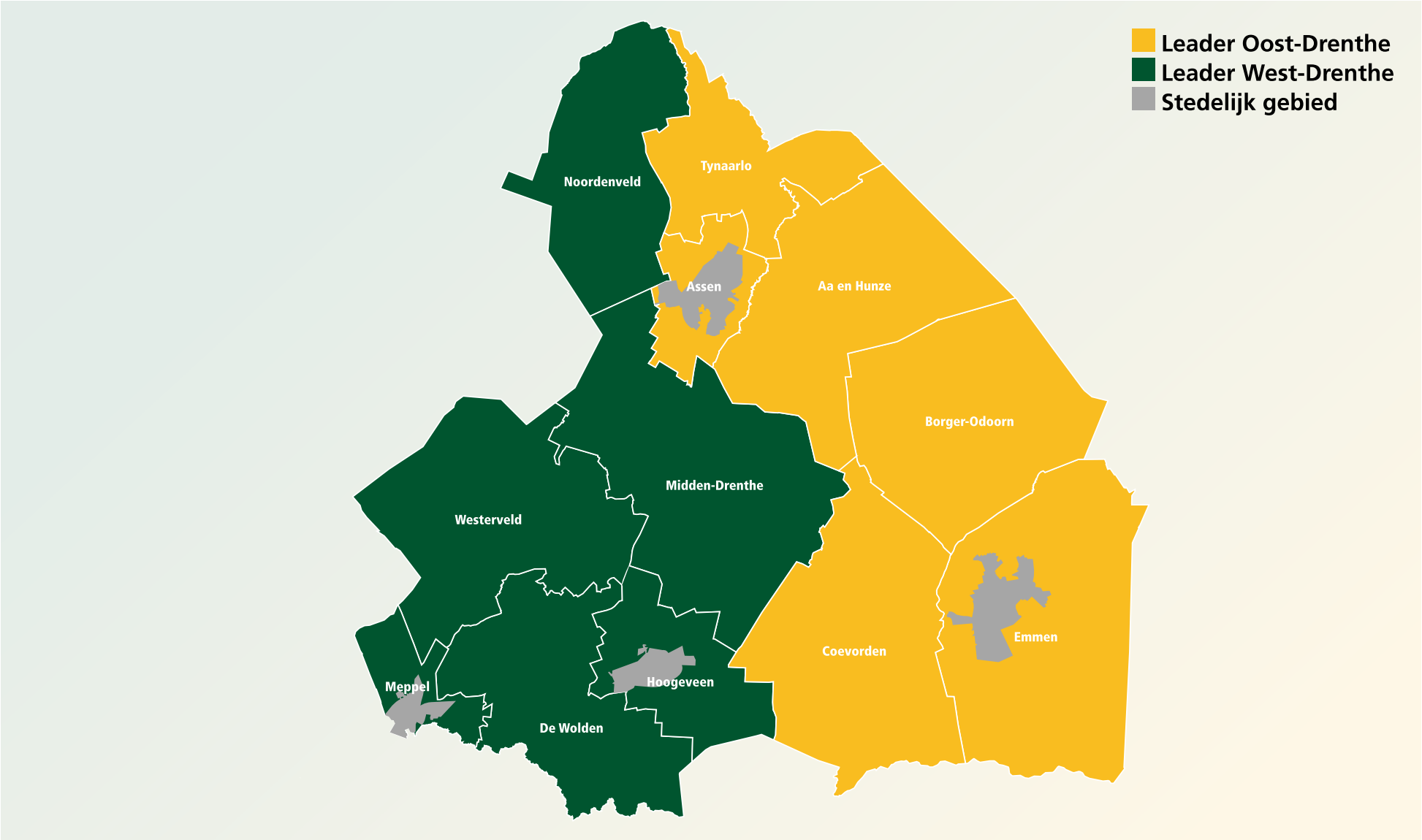
Leader Oost-Drenthe
Leader West-Drenthe
Stedelijk gebied
Noordenveld
Tynaarlo
Assen
Aa en Hunze
Borger-Odoorn
Midden-Drenthe
Westerveld
Coevorden
Emmen
Hoogeveen
Meppel
De Wolden

2. DOELEN

2.1 Dit is het hoofddoel voor LEADER in Drenthe:

We werken aan een toekomstbestendig platteland waar je prettig kunt wonen, leven en werken. Dit bereiken we middels naoberschap 2.0, met nieuwe vormen van samenwerking tussen inwoners, dorpen, overheid en organisaties. Iedereen doet mee en draagt zijn steentje bij.

Het hoofddoel hebben we opgedeeld in vier thematische doelen:

- **A Toekomstgerichte economie**
- **B Samen leven en wonen**
- **C Versterken biodiversiteit en landschapskwaliteit**
- **D Klimaatadaptatie & duurzaamheid**

Hierna werken we alle thematische doelen uit. Je idee sluit aan bij één van de actiedoelen, maar bij voorkeur draagt het bij aan meerdere doelen tegelijk om zo maximale meerwaarde te realiseren.

A. TOEKOMSTGERICHTE ECONOMIE

Doelstelling

Drenthe heeft een groene en slimme economie waar rekening wordt gehouden met krapte van grondstoffen en krapte op de arbeidsmarkt. We zoeken naar toepassingen van nieuwe duurzame en/of circulaire grondstoffen. Duurzame en circulaire economie biedt voor de (transitie in de) landbouw, voor het MKB en voor de industrie in Drenthe nieuwe kansen. Drenthe is een ondernemend gebied, organisaties en ondernemers uit alle sectoren zetten zich in om klantgerichte oplossingen te bedenken voor hedendaagse uitdagingen en hun bedrijfsvoering duurzaam vorm te geven. Door samenwerking en cross-overs worden nieuwe kansen gecreëerd en benut. De vraag en het aanbod op de arbeidsmarkt is beter op elkaar afgestemd.

Aanpak/acties

We stimuleren:

A1. Ontwikkeling van nieuwe en groene verdienmodellen en innovatieve projecten die bijdragen aan de leefbaarheid van het platteland waaronder duurzame bedrijfsvoering in de landbouw en het circulair werken en ondersteuning van initiatiefnemers hierbij
A2. Initiatieven gericht op het begeleiden van agrarische bedrijven in de duurzame landbouwtransitie. Denk aan doorontwikkelen, omschakelen en verbreden.
A3. Korte en duurzame ketens, op zowel food als non-food gebied
A4. Initiatieven die bijdragen aan nieuwe samenwerkingsvormen, netwerken, kennis delen/broedplaatsen, het creëren van nieuwe markten of product/marktcombinaties
A5. Initiatieven die bijdragen aan een meer gevarieerd toeristisch recreatief aanbod (jaarrond). De initiatieven moeten aansluiten bij de ambities uit het Perspectief op bestemming Drenthe 2030. We geven ruimte aan initiatieven van gezamenlijke marketing(communicatie) of recreatieve productontwikkeling waarbij het verhaal van Drenthe wordt verteld in lijn met de provinciale marketingstrategie (van Marketing Drenthe).

A6. Initiatieven die bijdragen aan het versterken van het potentieel aanbod op de arbeidsmarkt en de wendbaarheid van de beroepsbevolking, onder meer door kwetsbare bevolkingsgroepen om- en bij te scholen rondom vaardigheden of het creëren van aantrekkelijke werkopties voor theoretisch opgeleiden.

Gewenste uitkomst

- Meer organisaties die beter in kunnen springen op nieuwe ontwikkelingen (innovatief karakter);
- Meer bedrijven en organisaties die groene (duurzame/circulaire) verdienmodellen/producten hebben;
- Een betere match tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt;
- Meerdere nieuwe samenwerkingsverbanden, cross-overs en 'broedplaatsen' in de regio;
- Meer regionale productieketens
- Een gevarieerd en aantrekkelijk toeristisch jaarrond aanbod

B. SAMEN LEVEN EN WONEN

Doelstelling

Op het platteland van Drenthe is het plezierig samenleven, wonen en werken voor jong en oud. Ondanks de stijgende vergrijzing weten we de sociale samenhang in de dorpen te behouden: er blijven voldoende mensen die zich in willen zetten voor het dorp en de ander. Iedereen doet mee en doet ertoe, dat vertaalt zich ook naar sociale inclusie, het bestrijden van armoede en eenzaamheid. De voorzieningen, benodigde zorg- en dienstencentra die daaraan bijdragen zijn aanwezig en vitaal. In de dorpen zijn de dorpshuizen en cultuur- en sportaccommodaties plaatsen waar je elkaar op laagdrempelige manieren ontmoet. Op gebied van wonen is er nieuw aanbod gecreëerd voor starters en ouderen.

Aanpak/acties

We stimuleren:

B1. Doorontwikkelen en verbreden van voorzieningen die de verbinding en leefbaarheid op het platteland verbeteren en ontmoeting stimuleren (buurtcentra, ontmoetingscentra of cultuur- of sportaccommodaties binnen en buiten etc.)

B2. Initiatieven die bijdragen aan het versterken van het voorzieningenpeil in de dorpen (winkels, horeca, culturele instellingen, innovatieve OV oplossingen, medische diensten etc.) , waaronder het opzetten van bewonersbedrijven/coöperaties.

B3. Voorwaardenscheppende initiatieven ten behoeve van meer woongelegenheid voor met name starters en ouderen, bijvoorbeeld door herbestemming.

B4. Initiatieven die bijdragen aan vitaliteit, breed welzijn, nieuwe leefstijl (waaronder nieuwe zorgconcepten en zorgcoöperaties)

B5. Initiatieven die bijdragen aan de verbinding tussen alle bewoners, onder meer door integratie van nieuwe Drenten, het tegengaan van eenzaamheid en het versterken van zelfredzaamheid en sociale inclusie

B6. Initiatieven rondom en van jongeren die bijdragen aan de brede welvaart van de plattelandsjeugd

B7. Initiatieven die bijdragen aan het versterken van de culturele beleving op het platteland

Gewenste uitkomst

- Versterking en verbreding van voorzieningen die verbinding en leefbaarheid op het platteland versterken;
- Beter uitgewerkte initiatieven voor nieuwe woonconcepten voor met name starters en ouderen;
- Verbeteren van de leefbaarheid en de sociale inclusie van alle inwoners;
- Meer ondernemende bewoners rondom de maatschappelijke thema's.
- Meer zelfredzame inwoners, die daardoor bijvoorbeeld langer zelfstandig kunnen blijven wonen;

- Vermindering van polarisatie;
- Verbetering van de culturele infrastructuur in de regio.

C. VERSTERKEN BIODIVERSITEIT EN LANDSCHAPSKWALITEIT

Doelstelling

Bewoners zijn trots op het Drentse landschap en zetten zich in voor versterking van de biodiversiteit. Samenwerkingsprojecten in en rond de dorpen leiden tot meer landschapskwaliteit en versterking van de landschapsstructuur. Gebiedsplannen van dorpsbewoners, ondernemers/boeren, waterschappen en andere organisaties hebben daaraan bijgedragen. De landbouw is in transitie, richting verduurzaming en meer landschappelijke kwaliteit. Bedrijfs-, recreatieterreinen en openbare ruimte zijn groen, biodivers en worden duurzaam ingericht en onderhouden. Oude landschapselementen worden goed onderhouden en nieuwe worden aangelegd. Er is ruimte geboden voor de vele opgaven die er voor de beschikbare grond zijn, o.a. door combineren van functies.

Aanpak/acties

We stimuleren:

C1. Initiatieven die bijdragen aan landschapskwaliteit: (onderzoek rond) het beheren en ontwikkelen van natuur- en landschap en duurzaam waterbeheer;
C2. Initiatieven die gericht zijn op samenwerking in een gebied van boeren, bedrijven, inwoners en dorpen rondom biodiversiteit, landschapselementen (groen erfgoed) en (openbaar) groen;
C3. Initiatieven die bijdragen aan efficiënt ruimtegebruik en synergie van functies mede door gebiedsplannen van dorpen en omliggend landbouwgebied;
C4. Initiatieven met betrekking tot aanplant van landschapselementen waaronder hagen, bomen en bos.

Gewenste uitkomst

- Verbetering van de biodiversiteit;
- Toename aantal en kwaliteit van landschapselementen en ander groen zoals bos;
- Beter overleg tussen en meer draagvlak bij verschillende partijen voor biodiversiteit en landschapskwaliteit.

D. KLIMAATADAPTATIE & DUURZAAMHEID

Doelstelling

Klimaatadaptatie en duurzame energie zitten bij iedereen tussen de oren. In Drenthe wordt breed gewerkt aan energiebesparing, -opwekking en -opslag. Er zijn bijvoorbeeld kleine dorpscoöperaties voor het opwekken van energie voor de lokale huishoudens/economie. Het energieverbruik is teruggedrongen en het opwekken van duurzame energie is vergroot. Energiearmoede behoort tot het verleden en de CO2-uitstoot is flink verlaagd. Bedrijven zetten zich in om effecten van klimaatverandering tegen te gaan. Bedrijfsterreinen en bedrijfsvoering zijn duurzaam en klimaatadaptief. Boeren en bewoners werken gezamenlijk aan een duurzaam waterbeheer om droogte en wateroverlast tegen te gaan, op kleine schaal wordt bijvoorbeeld aan het vasthouden van water gewerkt. Duurzame dorpen werken aan hergebruik, repaircafé's, deelinitiatieven en vermindering van afval.

Aanpak/acties

We stimuleren:

D1. Initiatieven rond klimaatadaptatie zoals droogte-, hitte- en wateroverlast in dorpen, wijken en bedrijfsterreinen en in het buitengebied;
D2. Initiatieven die bottom up inzetten op verduurzaming en (energie-)besparing, sociale energietransitie, kleine coöperaties voor het lokaal opwekken en opslaan van energie;

D3. Initiatieven die bijdragen aan een circulaire economie (reduce, reuse, recycle), zoals repaircafé, deelinitiatieven en andere afvalregimes.

Gewenste uitkomst

- Meer inwoners en bedrijven werken aan energiebesparing en verduurzaming;
- Betere aanpassing aan klimaatverandering van de regio, in bebouwd en landelijk gebied;
- Meer lokale opwekking en opslag van duurzame energie;
- Meer circulaire initiatieven en organisaties in de regio.

3. SUBSIDIE AANVRAGEN

3.1 Grote & kleine projecten

Er zijn twee mogelijkheden voor een LEADER-subsidie: grote projecten en kleine projecten.

Grote projecten

- Projectkosten vanaf € 100.000
- Subsidie €50.000 tot €125.000
- Minimaal 50% eigen bijdrage
- 2 keer per jaar een beoordeling met subsidieplafond
- Subsidie is afkomstig van Europa, provincie en gemeenten
- Afhandeling door SNN, uitslag na maximaal 26 weken
- Eindrapportage met financieel verslag & aanleveren facturen/bonnen

Kleine projecten

- Projectkosten € 10.000 tot € 100.000
- Subsidie €5.000 tot €25.000
- Minimaal 50% eigen bijdrage
- Indienen doorlopend mogelijk
- Subsidie is afkomstig van provincie en gemeenten
- Afhandeling door de provincie, uitslag na maximaal 13 weken
- Eindrapportage d.m.v. beknopt verslag met foto's

Algemene voorwaarden (voor grote en kleine projecten)

- Je idee moet binnen afzienbare tijd 'obstakelvrij' zijn. Dat betekent: klaar om te beginnen. Heb je toestemming van iemand nodig, of een vergunning? Zorg dat je die hebt op het moment dat je project start;
- Het idee past bij provinciaal en/of gemeentelijk beleid;
- Je idee is niet schadelijk voor de gemeenschap of de aarde.
- Innovatie en experimenteerruimte

3.2 Innovatie en experimenteerruimte

Naast grote en kleine projecten stimuleert de LAG ook innovatie en vernieuwing. Daarvoor is de ruimte om te experimenteren erg belangrijk. Hieronder lees je wat we bedoelen met innovatie, welke fasen we daarbij zien en hoe we innovatie stimuleren.

Betekenis 'innovatie': Innovatie is een vernieuwing die voldoet aan de behoefte van (potentiële) afnemers.

Innovaties lossen dus altijd problemen op. Dat kunnen technische problemen zijn, zoals bijvoorbeeld een nieuw type batterij voor het opslaan van duurzame gewonnen energie.

Of sociale problemen zoals een nieuw vervoersconcept voor het platteland, om isolatie en eenzaamheid te voorkomen. Voor innovatieve projecten is het belangrijk om tijdens het ontwikkelen snel te leren. Hierbij kun je het beste kleine stappen zetten en de plannen aanpassen op je ervaringen.

Innovatie heeft twee fasen:

Experimenteerfase: Ideeontwikkeling tot concept productplan

- Innovatie-inzicht: je hebt inzicht in een behoefte van een doelgroep waar nog geen aanbod voor is ontwikkeld. Je hebt een technologie gevonden, die gebruikt kan worden om te voorzien in die behoefte.
- Probleemoplossing: Je zoekt naar de beste manier om het probleem op te lossen, hierbij maakt je bijvoorbeeld gebruik van methodes zoals Open Innovatie of Design Thinking. Je denkt ook na over de potentie van de gevonden oplossing: hoe groot is de potentiële afzet of wat is het beoogde resultaat (wat is de maatschappelijke impact).

Voor deze experimenteerfase kun je een subsidie aanvragen van maximaal €10.000,- . Neem hiervoor contact op met het secretariaat van de LAG. We gaan er van uit dat succesvolle innovaties een vervolg krijgen. Bijvoorbeeld tot een project waarin een nieuw bedrijf, product of dienst ontstaat.

Toetsing en opschalen

- Testen en valideren: Je test de gevonden oplossing door middel van prototyping en testen. Hierbij kun je Agile en Lean startup methodes gebruiken. Je gevonden probleemoplossing verbeter je steeds verder na elke test steeds: van idee, naar theoretisch prototype, virtueel prototype, minimaal werkend product tot een minimaal geweldig product.
- Opschalen: Door het testen en valideren heb je inzicht in de haalbaarheid van de businesscase gekregen. In deze fase start de productie en rol je het product uit op de markt.

Voor deze fase kun je een reguliere aanvraag doen voor een LEADER-subsidie.

3.3 Subsidiepercentages

De LAG gebruikt de volgende maximale subsidiepercentages:

- Projecten 50% subsidie
- Haalbaarheidsonderzoeken en innovatie 75% subsidie

3.4 Wanneer kun je een aanvraag doen?

In de hele programmaperiode 2023-2027 kun je subsidie aanvragen. Grote projecten worden maar twee keer per jaar beoordeeld en vergeleken met elkaar. Kleine projecten worden vaker beoordeeld: zo'n 6 tot 8 keer per jaar. Informatie over openstellingen staat op de website van Leader Oost-Drenthe en wordt via persberichten verspreid.

3.5 Stappenplan

Onderstaand een overzicht van de stappen die een aanvrager doorloopt voor een subsidieaanvraag.

Fase 1 Projectontwikkeling

STAP 1 Is het project LEADER-waardig?
Als je LEADER-subsidie wilt gebruiken start je met een check op de LEADER-waardigheid. Neem hiervoor contact op met het LEADER secretariaat om het initiatief te bespreken.

Vervolgens vul je het LEADER-waardigheidsformulier in. Deze vind je op de website en is ook te krijgen via het LEADER secretariaat. Als je al een projectplan hebt, of een tekening, voeg je deze toe als bijlage. Dit stuur je per mail naar het secretariaat. Het secretariaat beoordeelt of het idee voor een project voldoet aan de voorwaarden van de regeling en denkt verder

met je mee over het verbeteren van het project en de vervolgstappen bij het aanvragen van het project. Is jouw projectidee LEADER-waardig bevonden? Dan kan je jouw idee voor een project verder gaan ontwikkelen en presenteren (zie stap 2).

STAP 2 Pitchen (dit geldt niet voor kleine projecten de zgn. Provinciale LEADER Drenthe)
De volgende stap is een korte pitch om het project aan de LAG te presenteren. Na de presentatie stelt de LAG een aantal vragen. Daarmee kun je het project weer verder aanscherpen.

STAP 3 Opstellen projectplan, inclusief begroting en andere verplichte bijlagen
Op basis van het advies van de LAG kan het idee verder aangescherpt worden en kan een projectplan (aanvraag) worden opgesteld. In dit projectplan neem je ook een begroting en andere verplichte bijlagen op. Het verplichte format voor het projectplan kun je downloaden op de website van SNN. Daar lees je ook welke documenten je moet meesturen om je aanvraag compleet te maken. Om sneller door de procedure te komen kun je een pretoets laten doen door SNN. Die kijkt of je alles goed hebt ingevuld. Eventueel is er via het secretariaat ondersteuning beschikbaar voor het opstellen van een projectplan.

STAP 4 EH2+ aanvragen, waar nodig vergunningen regelen
Voor het indienen van de aanvraag is in veel gevallen E-herkenning niveau EH2+ nodig. Initiatiefnemers moeten die tijdig aanvragen.
Zie de website over eHerkenning www.eherkenning.nl/nl

Soms is er voor een project een vergunning nodig (zoals bestemmingsplanwijzigingen, omgevingsvergunning, gebruiksvergunning). Als voor jouw project een vergunning nodig is, moet er zicht zijn op toekenning van vergunningen voordat je project begint. Je project moet 'obstakelvrij' zijn. Ook mag je project niet strijdig zijn met het lokale beleid. In het projectplan staat hier een vraag over.

Fase 2 Indiening

STAP 5: Aanvraag indienen
Je kunt je projectplan het hele jaar indienen. Grote projecten dien je in via het e-loket op de website van SNN met het vanaf stap 3 opgestelde projectplan. Grote projecten worden twee keer per jaar beoordeeld. Kleine projecten dien je ook in via de website van SNN. Kleine projecten worden bij elke vergadering van de LAG beoordeeld. Dat is ongeveer zes keer per jaar. Op de website kun je de deadlines vinden voor het indienen van een aanvraag.

Fase 3 Beoordeling aanvraag

STAP 6 Beoordeling compleetheid aanvraag (SNN)
Nadat je de aanvraag hebt ingediend, toetst SNN je aanvraag op compleetheid. Als de aanvraag compleet is, wordt deze door het LEADER-secretariaat naar de LAG gestuurd.

STAP 7 Inhoudelijke beoordeling aanvraag (LAG)
De LAG beoordeelt het project met behulp van de criteria uit de LOS. Je moet minimaal 55 punten halen, waarvan minimaal 4 punten voor één van de LOS-doelen. De projecten met de meeste punten krijgen als eerste een bijdrage. Als er meer aanvragen met 55 punten zijn dan er geld is, dan ontvangen de hoogst scorende initiatieven een bijdrage. Projecten die afvallen, kunnen bij de volgende openstelling opnieuw meedoen.
Is binnen de LAG geen overeenstemming over een aanvraag dan stemmen de LAG-leden. Bij de besluitvorming wordt de nodige zorgvuldigheid betracht. Als een LAG-lid betrokken is bij een project, dan mag hij of zij dat project niet beoordelen, niet aanwezig zijn bij het beoordelen van de aanvraag en niet meedoen aan een eventuele stemming. Van de selectievergaderingen wordt een verslag bijgehouden waarin ook is opgenomen welke leden bij de vergadering aanwezig zijn geweest. Dit verslag is op aanvraag beschikbaar bij het secretariaat.

STAP 8 Beoordeling financiële, subsidietechnische en staatssteuntechnische aspecten
SNN of de provincie beoordeelt de projecten met de meeste punten vervolgens op financiële, subsidietechnische en staatssteuntechnische onderdelen. Soms kan een project daardoor alsnog afvallen.

STAP 9. Beschikking
Als het project is beoordeeld krijg je de beschikking. Dat is de officiële goedkeuring van je subsidieaanvraag. De doorlooptijd voor het beoordelen van een groot project is 26 weken, voor een klein project is dat 13 weken. In de beschikking staat hoeveel geld je krijgt, wanneer het project klaar moet zijn en eventuele aanvullende voorwaarden. Je krijgt tegelijkertijd met de beschikking ook alvast de helft van het subsidiebedrag uitbetaald. De rest van het subsidiebedrag krijg je als je een declaratie indient.

Fase 4 Uitvoering & afronding

Stap 11. Uitvoering project
Je kunt aan de slag met je project! Tijdens de uitvoering hou je contact met de provincie/SNN en de LAG over de voortgang van het project. Je maakt afspraken hoe vaak je dit doet.

Stap 12. Afronden en afrekenen
Als je project afgerond is maak je een projectverslag. Hierin schrijf je kort samengevat welke doelen je hebt behaald en hoe dit is gegaan. Je schrijft ook valkuilen en succesfactoren van je project op zodat anderen ervan kunnen leren. Op basis van het projectverslag stelt SNN of de provincie de vaststellingsbeschikking op en worden waar nodig de laatste bedragen verrekend.

3.6 Selectiecriteria

De LAG gebruikt de onderstaande selectiecriteria om aanvragen te beoordelen.

1.LOS-doelen	**Aan welke LOS-doelen draagt het initiatief bij en in welke mate?** A. Toekomstgerichte economie B. Samen leven en wonen C. Versterken biodiversiteit en landschapskwaliteit D. Klimaatadaptatie & duurzaamheid	Initiatief moet minimaal op één van deze doelen betrekking hebben. Meer dan één mag. **Score: minimaal 4 punten voor één van de doelen.** **Max score 20**

Een project moet minimaal 4 punten krijgen voor één van de doelen om in aanmerking te komen voor een LEADER-bijdrage. Zo niet, dan valt het project af.

2.Bottom-up, draagvlak en behoefte	**Is het initiatief ontstaan vanuit inwoners/vereniging/ondernemer(s) in het gebied? In welke behoefte van (toekomstige) afnemers voorziet het?**	**Score: rapportcijfer van 1 tot 10** **Max score 10**
3. Innovatief/ vernieuwend of onderscheidend	**Op welke manier is het initiatief innovatief/experimenteel? Wat voegt het initiatief toe aan bestaande activiteiten/voorzieningen?**	**Score: rapportcijfer van 1 tot 10** **Max score 10**

4. Samenwerking	**Is sprake van samenwerking met anderen/andere partijen? In welke mate? Betreft het voor de hand liggende samenwerking of samenwerking met partijen/groepen/stakeholders waar normaal gesproken geen samenwerking mee is? Ontstaan er nieuwe samenwerkingsverbanden die ook na afloop van het initiatief blijven bestaan? In welke mate worden er vrijwilligers ingezet en wat is het effect hiervan?**	**Score: rapportcijfer van 1 tot 10** **Max score 10**

5.Financiën/organisatie	**Financiële en organisatorische haalbaarheid. Is het initiatief obstakelvrij, d.w.z. kan het starten na toekenning van de LEADER-bijdrage? In welke mate is de initiatiefnemer in staat om het project uit te voeren en hoe is eventuele hulp voorzien?**	**Score: rapportcijfer van 1 tot 10** **Max score 10**
6.Exploitatie	**In welke mate is het initiatief uit op een sluitende exploitatie/ realistisch verdienmodel? Is er een exploitatiebegroting die dit ondersteunt?**	**Score: rapportcijfer van 1 tot 10** **Max score 10**
7.Continuïteit	**Op welke manier blijft het initiatief duurzaam voortbestaan na afloop van de uitvoeringsperiode? Worden initiatieven/activiteiten gestart met de intentie om ze minimaal 5 jaar voort te zetten? Hoe is het beheer/vervolg geregeld?**	**Score: rapportcijfer van 1 tot 10** **Max score 10**
8. Effect	**Hoe groot is de impact op de regio, op welk niveau heeft het initiatief een effect? Heel lokaal (dorp, wijk), gemeentelijk of regionaal niveau? Hoeveel mensen worden bereikt met het project? Op welke manier heeft het project positieve of negatieve omgevingseffecten? In welke mate maakt duurzaamheid onderdeel uit van het project.**	**Score: rapportcijfer van 1 tot 10** **Max score 10**
9. Voorbeeldfunctie	**Op welke manier kan het project als voorbeeld dienen voor anderen? Hoe gaat de initiatiefnemer daar mee om?**	**Score: rapportcijfer van 1 tot 10** **Max score 10**

Projecten moeten een minimale totaalscore van 55 punten hebben om in aanmerking te komen voor een LEADER-subsidie.

3.7 Subsidiabele kosten

Als je LEADER-subsidie wilt aanvragen moet je altijd een begroting indienen. In de begroting neem je de kosten op die nodig zijn om het project uit te voeren. We hebben regels over welke kosten je wel en niet op mag nemen in de begroting.

Welke kosten kun je opnemen in de begroting?

In principe zijn alle kosten waarvan het aannemelijk is dat die nodig zijn voor uitvoering van het project toegestaan. Je kunt daarbij denken aan bijvoorbeeld het inhuren van aannemers/bedrijven en het aanschaffen van spullen die nodig zijn voor je project. Dit zijn kosten waar je een factuur voor krijgt. Ook uren van vrijwilligers en van jezelf kun je opnemen in de begroting. In sommige gevallen is het ook mogelijk om bijdragen in natura op te nemen. Het secretariaat van de LAG kan je hierover adviseren.

Je kunt geen subsidie krijgen voor:

A afschrijvingskosten;
B Kosten die niet rechtstreeks te relateren zijn aan het project

Openstellingsbesluit

Het openstellingsbesluit is het formele document waarin staat welke kosten je wel en niet mag maken. Dit document is leidend, en wordt vastgesteld door Gedeputeerde Staten van de Provincie Drenthe. Je kunt het openstellingsbesluit vinden op de website van LEADER.

4. Meer informatie & contact

Voor actuele en uitgebreide informatie over LEADER in Drenthe kun je kijken op de website www.leaderdrenthe.nl

Hier vindt je onder andere:

- Alle data voor het indienen van projecten
- Formulieren die je nodig hebt zoals het LEADER-waardigheidsformulier en het format projectplan
- De LOS
- Een kaart waarop je kunt inzoomen op gehonoreerde projecten
- Nieuws

Het secretariaat is bereikbaar via leaderoost@drenthe.nl en leaderwest@drenthe.nl

Telefoonnummer 0592-365555 (algemene nummer Provincie Drenthe)